

**UPA 2014/136: Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermut inatsisip aamma eqqartuussisarnermut inatsisip allanngortinneqarnerat pillugu Kalaallit Nunaanni inatsisit atuutsinneqalernernissaannut Namminersorlutik Oqartussat oqaaseqaataat pillugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. (Tarnikkut napparsimasut pineqaatissinneqarnikkut uninngasut aamma meeqqanik il.il. video aqqutigalugu apersuisarnek pillugit Kalaallit Nunaanni tarnikkut nappaatinut inatsimmik atuisarnek)
pillugu**

Inatsisinut Ataatsimiititaliap

ISUMALIUTISSIISUTAA

Siunnersuutip aappassaaneerpeqarneranut saqqummiunneqartoq

Suliarinninnermini Inatsisinut Ataatsimiititaliap ukuninnga inuttaqarpoq:

Inatsisartunut ilaasortaq Anders Olsen, Siumut, Siulittaasoq
Inatsisartunut ilaasortaq Kristian Jeremiassen, Siumut, Siulittaasup tullia
Inatsisartunut ilaasortaq Doris Jakobsen, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Ane Hansen, Inuit Ataqtigiit
Inatsisartunut ilaasortaq Sara Olsvig, Inuit Ataqtigiit

1. Siunnersuutip imarisai pingaarnert

Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermi inatsimmi aammalu Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermi inatsimmi allanngutissatut siunnersuutini arlaqartunik siunnersuut imaqarpoq. Siunnersuut pingaarnertut pingasunik immikkoortoqarpoq:

- 1) Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermi inatsimmi piginnaatitsinermut aalajangersakkamik ilanngussisoqassaaq, tamatuma kingorna tarnimikkut nappaatilinnik nammineersinnaajunnaarsitsineq allatigullu pinngitsaaliissummik iliuuseqarnek pillugu Inatsisartut Inatsisisaat nr. 24, 3. december 2012-imeersukkut (Kalaallit Nunaanni tarnikkut napparsimasut pillugit inatsit) Inatsisinik atuutsitsinermut ministerip erseqqinnersumik aalajangersaaneratigut tarnimikkut napparsimasunut pinerluuteqarsimasunut atuutsinneqalerluni.
- 2) Unnerluutiginnissummik taamaatitsinerit aammalu unnerluusummik tunuartitsinerit allanngortinneqarnerat pillugu eqqartuussisarnermik inatsimmi malittarisassat allanngortinneqassapput, taamaalilluni aalajangiinerit taamaattut allanngortitsinissamat piffissaliussap qaangiutereernerani allanngortinneqarsinnaasunngorlugit, sulia-

ssap suliareqqinneqarnissaanut piumasaqaatit assigalugit suliami unnerluutigineqartup eqqartuussivimmi pinngitsuutinneqarnerani uppersaatinilluunniit nutaanik pingaarutilinnik saqqummertoqartillugu.

- 3) Meeqqat video atorlugu immiunneqarlutik killisiorneqarsinnaanerat pillugu malittarisassanik eqqartuussisarnermik inatsimmut ilanngussisoqassaaq danskit tamanna pillugu eqqartuussisarnermut inatsisaanni malittarisassanut naapertuuttumik.

Siunnersuummi pingaarnertut immikkoortut taakku pingasut ataani immikkoortuni 3-miit5-imut sukumiinerusumik sammineqarput.

2. Tusarniaaneq ilassutitullu tunuliaqutitut atortussat:

Tusarniaanermi akissuteqaatit Inatsisunik atortitsinermit Ministeriamit tiguneqartut imarisaannut takussutissiamik kiisalu Inatsisunik atortitsinermit Ministeriap taakkununga oqaaseqaatigisaanik Inatsisinut Ataatsimiititaliaq tigusaqarpoq. Tusarniaanermut takussutissiaq isumaliutissiisummut uunga **ilanngussaq 1**-itut ikkunneqarpoq.

Kalaallit Nunaanni pisortaqaarfinnut kattuffinnut il.il. arlalinnut Ilaqutariinnermut Inatsisinillu atortitsinermit Naalakkersuisoqarfik ilassutaasumik tusarniaavoq. Tusarniaanermut akissuteqaatit isumaliutissiisummut uunga **ilanngussaq 2**-tut ikkunneqarput.

Meeqqanik video atorlugu killisiuisarneq pillugu meeqqanut siunnersuisopoqatigiinnit (Børnerådimit) Rigshospitalimilu Center for Seksuelle Overgrebimiit Inatsisunik atortitsinermit Ministerimut allakkat tamatuma saniatigut isumaliutissiisummut **ilanngussaq 3**-tut ikkunneqarput.

3. Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermi inatsimmi piginnaatitsinermit aalajangersakkamik ilanngussineq, tamatuma kingorna tarnimikkut nappaatilinnik nammineersinnaajunnaarsitsineq allatigullu pinngitsaaliisummik iliuuseqarneq pillugu Inatsisartut Inatsisisaat nr. 24, 3. december 2012-imeersukkut (Kalaallit Nunaanni tarnikkut napparsimasut pillugit inatsit) Inatsisunik atuutsitsinermit ministerip erseqqinnerusumik aalajangersaaneratigut tarnimikkut napparsimasunut pinerluuteqarsimasunut atuutsinneqalerluni:

Tarnimikkut nappaatilinnik nammineersinnaajunnaarsitsineq allatigullu pinngitsaaliisummik iliuuseqarneq pillugu Inatsimmik nutaamik Inatsisartut 2012-imi akuersissuteqarput. Tarnimikkut napparsimasut pillugit inatsimmut siullermut 1938-imeersumut naleqqiullugu napparsimasut nammineersinnaajunnaarsinneqartut allatigullu pinngitsaaliisummik iliuuseqarfigineqartut inatsisitigut illersugaanerisa annertuumik nukittorsaavigineqarnerannik tarnimikkut napparsimasut pillugit inatsisip nutaap nassataqarpoq.

Taamaakkuluortoq napparsimasunut pinerluttulerinermi inatsit naapertorlugu napparsimavimmi uninngasunut (tarnimikkut napparsimasunut pinerluuteqarsimasunut) pinngitsaaliisarnermik atuineq sulii malittaarisassat 1938-imeersut malillugit maleruagassiorneqassaaq.

Inatsisinik atortitsinermut ministeriaqarfik isumaqarpoq tarnimikkut napparsimasut pinerluuteqarsimasut tarnimikkut napparsimasut allat assigalugit inatsisitigut sapinngisamik illersorneqartariaqartut. Taamaattumik tarnimikkut nappaatilinnik nammineersinnaajunnaarsitsisarneq allatigullu pinngitsaaliissummik iliuuseqartarneq pillugu Inatsisartut inatsisisaanni maleruagassat qanoq annertutigisumik atuutsinneqassanersut pillugu aalajangersaanissamut inatsisinik atortitsinermut ministeri piginnaatitaaffilerlugu aalajangersakkamik Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermi inatsimmi ilanngussisoqassasoq inatsisinik atortitsinermut ministeriaqarfiup siunersuutigaa.

Inuit pisinnaatitaaffiit institutip tusarniaanermi akissuteqaatimini tarnimikkut napparsimasut pinerluuteqarsimasut sapinngisamik tarnimikkut napparsimasut allat assigalugit inatsisitigut illersorneqartariaqarnerannut tapersiisoq Inatsisinut Ataatsimiititaliap maluginiarpaa. Taamaammatt siunnersuutigineqartut aalajangersakkamik ilanngussisoqarnissaa institutip naapertuuttut nalilerpaa.

Aammattaaq eqqartuussissuserisut kalaallit peqatigiiffiata tusarniaanermut akissuteqaammini aalajanger-sagaq siunnersuutigineqartoq aamma taperseraa Inatsisinut Ataatsimiititaliap maluginiarpaa. Tarnimikkut nappaatilinnik nammineersinnaajunnaarsitsineq allatigullu pinngitsaaliissummik iliuuseqarneq pillugu Inatsisartut inatsisisaanni aalajangersakkat attuumassutillit tamarmik atuutsinneqalernissaat peqatigiiffiup pingaartuutikkaa eqqartuussissuserisut kalaallit peqatigiiffiata erseqqissaatigaa.

Inatsisartut inatsisaata tarnimikkut nappaateqartunut pinerluuteqarsimasunut atorneqarnissaa pillugu nalunaarummik atuutsitsilernissamut piginnaatitsinermut aalajangersagaq atorneqassasoq, taamaattorli Inatsisartut inatsisisaanni aalajangersakkat ilaannaat tarnimikkut nappaateqartunut pinerluuteqarsimasunut tunngatillugu atorneqassasut inatsisinik atortitsinermut ministeriaqarfik tassunga atatillugu oqaaseqarpoq,.

4. Unnerluutiginnissummik taamaatitsinermik aammalu unnerluussummik tunuartitsinermik allanngortitsineq

Inatsisinik unioqutitsinermik paasiniaaneq unnerluussisussaataasut pasisaasimasumut ullormiluunniit unnerluutigisaasimasumut unnerluutiginninnerannik nassataqartuaannarneq ajorpoq.

Pineqartup pinngitsuunera paasinarsisimappat, tungaanulluunniit uppersaasissat naamma-simangippata - Pineqartup pineqaatissinneqarnissaa unnerluussisussaataasumit ilimantutut nalilerneqannginneranik tamanna pequteqarsinnaavoq.

Unnerluussisussaataasut pisuni taamaattuni unnerluutiginninngikkaangat, tamanna ”Unnerluutiginnissummik taamaatitsinermik” taaneqartarpoq.

Pisulli ilaanni aamma unnerluussisussaataasut unnerluussinissamik taamaatitsisinnaapput, naak pasisap pinerluuteqarsimanera uppersarsinnaallugu unnerluussisussaataasut isumaqaraluartut. Tamatumunnga taaguut ” unnerluussummik tunuartitsineq” atorneqarpoq.

Unnerluussutip tunuartinera pineqaatissinneqarnertulli pineqartup pisuutinneqarneratut nalilerneqarmat, unnerluussutip tunuartinera pineqartup pinerluuteqarsimanermit allagartaani allassimassaaq. Tamatuma nassatarisaanik pasisap pisuutinneqarnerata qularnaateqannginnera, immaqalu nassueruteqarsimaneratigut, unnerluussutip tunuartinneqarnerata nalunaarutigineqarnerani piumasaqaataanera periusiuvoq.

Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsimmi § 312 malillugu *unnerluutiginninneq* tamakkiisumik ilaannakuusumilluunniit taamaatiinneqarsinnaavoq:

- 1) pasillit tunngavissaqanngitsoq paasineqarpat,,
- 2) malersueqqinneq pasineqartup pisuutinneqarneranik kinguneqassanngitsoq naatsorsuutigineqarpat, imaluunniit
- 3) suliap ingerlanneqarnera ajornartorsiutinik, aningaasartuutinik imaluunniit suliarinerani piffissamik atuineq, suliap pingaaruteqarneranut naleqqiullugu aamma pineqaatissisoqassagalarpat naammaginangippata.

Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsimmi § 313 malillugu *unnerluussut* tamakkiisumik ilaannakuusumilluunniit tunuartinneqarsinnaavoq:

- 1) pissutsit takutinneqartut pingaaruteqarpallaannginneri pissutigalugit unnerluuteqannginnissaq naammagartinneqarpat,
- 2) pinerluttulerineri inatsimmi §§ 6¹ imaluunniit 124² atorneqarsinnaappata imaluunniit taamaallaat soqutaanngitsumik eqqartuussuteqarnissaa naatsorsuutigineqarpat,
- 3) pasisaq iliuuseqarnerup nalaani 18-t inorlugit ukioqarsimappat, aamma unnerluussummik atorunnaarsitsineq iliuuserisamut aamma allatigut suliami pissutsinut naapertuutinngippata,
- 4) suliap ingerlanneqarnera ajornartorsiutinik, aningaasartuutinik imaluunniit suliarinerani piffissami atuineq, suliap pingaaruteqarneranut naleqqiullugu aamma pineqaatissisoqassagalarpat naammaginangippata, imaluunniit
- 5) naalagaaffiup unnerluussisuanit imaluunniit inatsitsinik atortitsinermut ministerimit aalajangersarneqartut malitsigisaannik.

Pisuni allani unnerluussummik taamaallaat tunuartsisoqarsinnaavoq immikkut saammaasisoqarsimappat imaluunniit immikkut pissutsit unnerluussinerluunniit nalinginnaasumik eqqarsaatigisassat pissutigalugit piumasaqaatigineqarsinnaasutut isigineqarsinnaanngippat.

Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsimmi § 315 imm. 1 malillugu Unnerluussuteqarnissamik aalajangerneq imaluunniit unnerluutiginnissumik taamaatitsinissamik aalajangerneq imaluunniit unnerluussummik tunuartsinissamik aalajangerneq naalagaaffiup eqqartuussisuserisuanit imaluunniit inatsiseqarnermit ministerimit allannortinneqarsinnaapput. Taamaattorli unnerluussummik taamaatitsinissamik imaluunniit unnerluussummik tunuartsinissamik aalajangikkamik aatsaat allannortitsisoqarsinnaavoq, unnerluu-

¹ Pinerluttumut pinerluummumut pineqartumut nunami allami pillagaaqqareersumut aalajangersagaq taanna atuuppoq.

² Pinerluttumut pineqaatissinneqareersumut, maannakkulli pinerluummumut pineqaasissinneqarnerup sionatigut inatsisunik unioqutitsinermut allamut pisuutinneqartumut aalajangersagaq taanna atuuppoq.

tiginnissummik taamaatitsinerup imaluunniit unnerluusummik tunuartitsinerup pasisamut nalunaarutigineqareerneranit kingusinnerpaamik qaammatit pingasut qaangiutsinnagit nalunaarutigineqarsimappat, tamanna piffissaq eqqorlugu nalunaarutiginninnissaq pasisap atugarisaanit akornuserneqanngippat.

Taamaalilluni unnerluutiginnissummik taamaatitsinermik, unnerluusummillu tunuartitsinermik aalajangiussanik allannguinnissamut kingusinnerpaamik killissarititaalluinnartoq Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsimmi § 315, imm. 1-imi aalajangersaavoq.

Aalajangersagaq danskit eqqartuussisarnermik inatsisaanni³ malittarisassamit assingusumit tassuuna allaaneruvoq. Danmarkimi malittarisassat atuuttut malillugit unnerluutiginnissummik taamaatitsinermik unnerluusummillu tunuartitsinermik aalajangerit piffissap allanngortitsisinnaaffiusup *qaangiutereernerani*⁴ aamma allanngortinneqarsinnaapput, tamanna § 975, malillugu suliamik aallartitseqqissinnaanermut piunasaqaatit naammassineqarsimappata. Taamaalillutik unnerluutiginnissummik taamaatitsineq imaluunniit unnerluusummik tunuartitsineq, kingusinnerusukkut assersuutigalugu uppersaatinik ilippanaateqartunik nutaanik saqqummertoqartillugu imaluunniit inuk alla siusinnerusukkut pasisap pinerluummut nassueruteqartillugu, Danmarkimi allanngortinneqarsinnaassapput.

Pinerluttulerinermik suliamut ilungersunartumut atatillugu, assersuutigalugu siusinnerusukkut pasisap malittuanik nassuerutiginnikkaluarpalluunniit, Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermi inatsimmi malittarisassat atuuttut malillugit, unnerluutiginnissummik taamaatitsinermik aalajangerit allanngortinneqarsinnaannginnera nalaanneqarsinnaammat, inatsisinik atortitsinermut ministeriap paasinnittaasia malillugu inatsisit atortinneqarnerannut malittarisassat naammattumik isumaginninngillat.

Taamaammat unnerluutiginnissummik taamaatitsinermik unnerluusummillu tunuartitsinermik aalajangerit, passisaq eqqartuussivimmi pinngitsuutitaasimatillugu, uppersaatilluunniit nutaat pingaarutillit malittuanik saqqummersimatillugit suliamik ammaqqissinnaanermi piunasaqaatit assinginik piunasaqaatitalerlugu, kingusinnerpaamik allanngortitsisinnaanermut killissarititaasup kingorna aamma, naalagaaffiup eqqartuussissuserisuanit inatsisinilluunniit atortitsinermut ministerimit allanngortitsisinnaanernik aalajangersaasumik kalaallit eqqartuussisarnermut inatsisaanni §315, imm. 1, ikkussisoqassasoq inatsisinik atortitsinermut ministeriap siunnersuutigaa.

Unnerluutiginnissutip atorunnaarsinnera unnerluussutillu tunuartinnera pillugit aalajangiinerit allanngortinneqarnissaannut malittarisassanik allannguinnissamik siunnersuut eqqartuussissuserisut kalaallit peqatigiiffiata tapersorsinnaanngikkaa Inatsisinut Ataatsimiititaliap maluginiarpa. Siusinnerusukkut unnerluussaasup suliap inaarutaasumik naammassinera tunngavigalugu inuunermini ingerlariaqqinnissaanik mianersuussineq Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsisip danskit inatsisaannut sapinngisamik naapertuunnissaanik kissaateqarnermit pingaarnersariaqartoq peqatigiiffiup tikkuarpa. Siusinnerusukkut pasisaasumut tunngatillugu nalorninartorsiorneq siunnersuutip atuutsilerneqarnerata nassatari-

³ § 724, imm. 2.

⁴Danmarkimi aalajangiinermik kingusinnerpaamik allanngortitsisinnaanermut qaammatit marluk killeritneqarput.

sassaa, siusinnerusukkut pasisaasoq kingusinnerusukkut nassuerutiginnissappat, unnerluutiginninnerup taamaatinneqarnissaanik unnerluussutillu tunuartinneqarnissaanik aalajangiinerup inatsisitigut inissisimaneq atuuttoq malillugu allanngortinneqarsinnaannginneranut innersuussinikkut peqatigiiffiup paasinninnera malillugu naapertuilluurtunngortinneqarsinnaangilaq, tassami – inissisimaneq taamaattoq pilissappat – tamatumani pisoq nalinginnaasuunngitsutut ataasiartumillu pisutut isigineqassammat. Siornatigut Kalaallit Nunaanni taamak pisoqarsimaneranik peqatigiiffik ilisimasaqangilaq.

Aalajangiinernik allanngortitsinermi malittarisassat assigiinngitsunik mianersuutassaqartut Inatsisinik atortitsinermut Ministeriaqarfiup tamatumunnga tunngatillugu maluginiarpaat: Illuatungaatigut inuup pasisaasimasup suliap inaarutaasumik naammassineqarnera tunngavigalugu inuunermini ingerlariaqqissinnaanissaa malittarisassat immikkut mianersuutassaraat. Aappaatigullu suliami illuatungeriit unnerluutiginnissummik taamaatitsinermik unnerluussummillu tunuartsinermik aalajangiinermik naammagittaalliteqarnissamut periarfissaat kiisalu unnerluussisussaataasut eqqortuliortumik assigiissaartumillu inerniliinissaminut periarfissaasa qulakkeerneqarnissaat malittarisassat aamma mianersuutassaraat. Taamaattorli aamma aalajangiinermik allanngortitsinermut malittarisassat tamatumani saniatigut inatsisinik atortitsineq mianersuutassaraat. Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermut inatsimmi § 315-imik atuuttumik Inatsisinik atortitsinermut Ministeriaqarfiup paasinninnera malillugu tamanna naammattumik isumagineqangilaq. Suliami pinerluuteqarsimanermut tunngassutilimmi ilungersunartumi assersuutigalugu siusinnerusukkut pasisaasup aalajangiinermik allanngortitsinnaanermut piffissap killiliussap qaangiute-reerneratigut pinerluummik nassuerutiginnikkaluarpalluunniit kingunerani alla-nngortinneqarsinnaanngitsumik unnerluutiginninnermik atorunnaarsitsinermik aalajangi-ssisoqarsinnaasoq Inatsisinik atortitsinermut Ministeriaqarfiup tassunga atatillugu innersuussutigaa. Allanguutissatut siunnersuut mianerisassat aalajangiinermik allanngortitsinermut malittarisassanit isumagineqartussat akornanni pitsaanerusumik oqimaaqatigiittoqalersitsissasoq inatsisinik atortitsinermut ministeriaqarfik isumaqarpoq.

Unnerluussummik tunuartsinermut naleqqiullugu unnerluutiginninnginnissaq inatsisinik atortitsinermut ministeriaqarfiup tunngavilersuutaani pingaartinneqarnerusorinarloq Inatsisinut Ataatsimiititaliap tassunga atatillugu oqaatigisariaqarpaa.

Siusinnerusukkut eqqaaneqartut unnerluussummik tunuartsinermi eqqartuussinermi aalajangiinertulli pineqartup pisuutinneqartut nalilerneqarneranik nassataqatarpoq, soorluttaaq unnerluussummik tunuartsineq pineqartup pinerluuteqarsimanermut allagartaani allassimalissasoq.

Unnerluussummik tunuartsinermi nalunaarutigineqarneranut pasisap pisuussuteqarnerata qularnaateqanginnera ataatsimiititaliap paasinninnera malillugu piumasaqaataavoq, assersuutigalugu unnerluutigisap nassuersimaneratigut.

Tamanna paasereerlugu unnerluussummik tunuartsinermi allanngortitsinissamut kingusinnerpaamik killissarititaasup attatiinnarnissaa inatsisit atortinneqarneri eqqarsaatigalugit naapertuutinninnera takujuminaassinnaavoq.

Unnerluussummik taamaatitsinermut tunngatillugu, taamaattorli unnerluussummik pinngitsoortitsinermut tunngatinngu kingusinnerpaamik allangortitsisinaanermut killissaritaasup attatiinnarneqarnissaanik aalajangersakkap, mianersuutassani assigiinngitsuni aalajangersakkap atuuffiini naleqquttumik oqimaaqatigiissaarinissaq naammassannginnersoq isumaliutigineqassasoq *siuliani allassimasut tunuliaqutaralugit Inatsisinut Ataatsimiititaliap kaammattuutigissavaa.*

5. Kalaallit Nunaanni video atorlugu meeqqanik killisiuisarneq

Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermut inatsit video atorlugu meeqqanik killisiuisarnermut immikkut malittarisassanik imaqqanngilaq.

Videoli atorlugu meeqqanik killisiuisarneq Eqqartuussiveqarneq pillugu Ataatsimiititaliarsuup suliniuteqarneratigut misiliutaasumik aqqissuussami 2002-mi aallartittumik Kalaallit Nunaanni atorneqartalerpoq. Ullumikkut periutsip atorneqartup danskit eqqartuussiveqarnermik inatsisaanni tamatumunnga malittarisassat immikkut ittut malillugit Danmarkimi periuseq assigaa.

Video atorlugu killisiuinerup aallartinnginnerani pasisap illersuisussaanik toqqaasarneq aammalu illersuisup immiussivimmi najuulluni killisiuinermik malinnaanissaminut pisussaatitaafia pillugit Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsimmi malittarisassat inatsisissatut siunnersuuteqartoqarneratigut ilanngunneqassapput. Aammattaaq pasisap meeqqap video atorlugu killisiorneqarneranik immiussisarfimmiit malinnaasinnaatitaassanngitsoq, taamaattorli killisiuereernermi killisiuineq pillugu videomik immiussamik isiginnaarsinnaatitaassasoq aammalu meeqqap killisioqqinneqarnissaanik qinnuteqarsinnaassasoq siunnersuutigineqarpoq. Aamma video atorlugu killisiuinerup eqqartuussinermi uppersaatit atorneqarsinnaaneranut paatsuugassaannngitsumik inatsisitigut tunngavissatut atulersinneqassasoq siunnersuutigineqarpoq.

Kiisalu pasineqartup eqqartuussinissamut piaareersaanermik isiginnaarsinnaatitaaneramik eqqartuussiviup aalajangiinera malillugu meeqqamik video atorlugu killisiuinissaq siunertaralugu ingerlanneqartuni eqqartuussinissamut piaareersaanernut atuutissanngitsoq siunnersuutigineqarpoq.

Inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatini, ilaatigut suliani meeqqanik kinguaassiutitigut atonerluinermut tunngassuteqartuni video atorlugu eqqartuussinerup avataatigut meeqqamik aqqaneq marlunnik ikinnerusunilluunniit ukioqartumik killisiuineq pisariaqartutut nalilerneqarpat atorneqarsinnaanera piunasaqaataavoq. Taamaattorli immikkut pisoqarsimasoqartillugu, tassunga ilanngullugu meeqqap ineriartornera aamma tarnikkut qanoq ittuunera pissutigalugu meeqqamik inersimanerusumik video atorlugu killisiuisoqarsinnaassaaq.

Suliani allani kinguaassiutitigut atonerluinermut tunngassuteqanngitsuni kingusinnerusukku eqqartuusinermi takutinneqarnissaa siunertaralugu eqqartuussinerup avataatigut video atorlugu meeqqanik killisiuisarneq aamma atorneqarsinnaassaaq, tamatumani meeqqap mianerineqarnissaanut malitassat asingi atuutissallutik.

Inuit pisinnaatitaaffiunut institutimit pitsaasutut isigineqarpoq inatsisissatut siunnersuutikkut Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermi nalinginnaasumik periuserineqartartut inatsisitigut

atuuttussanngortinneqarmata, soorluttaaq annertunerusumik inatsisitigut iluarsaassilluni ineriartorneq institutimit taperserneqartoq, tassami ersarissumik inatsisitigut toqqamma-veqarneq aamma pinerluttulerinermi inatsimmi aammalu inatsisinik atuutsitsinermi inatsimmi siumut ilisimasaqalersitsineq inuit pisinnaatitaaffiinut tunngaviummata pingaartumik pasisaasup pisinnaatitaaffiinik isumaginnittarnermi.

Inuit pisinnaatitaaffiinut institutimit oqaatigineqarpoq meeqqanik video atorlugu killisiuisarnerit immiunneqartarnissaat aamma atorneqartarnissaat pillugit malittarisassatut siunnertuutigineqartunut tunngatillugu meeqqanik video atorlugu killisiuinerit imatut isikkoqartut tassalu eqqartuussiveqarnermi imaasiiallaannaq uppersaateqartarnissaq pillugu nalinginnaasumik eqqartuussivitsigut periutsinik sanioqquitsinerullutik. Siunnersuummi eqqartuussisarnermi isumannaallisaanikkut qularnaveeqqusiinerit taaneqartut eqqarsaatigalugit kiisalu pingaartumik eqqarsaatigalugu meeraq eqqartuussivimmi suliani taakkunani meeraq atoqatigiinnikkut atonerlunneqarsimagunaruni imaluunniit allattut sakkortoorujussuarmik kinguneqarsinnaasumik misigisaqarsimalluni takkuttariaqassanngitsoq siunnersuummi tamatumunnga atasumut instituti oqaaseqaatissaqanngilaq.

5.1 Video atorlugu meeqqanik killisiuinermi ukiutigut killiliussat immikkut sammillugit:

Inatsisissatut siunnersuummi video atorlugu meeqqanik killisiuinermi ukiutigut killiliussat pillugit aalajangersagaqanngilaq. Taamaattoq oqaatigineqareersutut Inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatini piunasaqaataavoq ilaatigut suliani meeqqanik kinguaassiutitigut atonerluinermut tunngassuteqartuni video atorlugu eqqartuussinerup avataatigut meeqqamik aqqaneq marlunnik ikinnerusunilluunniit ukioqartumik killisiuineq pisariaqartutut nalilerneqarpat atorneqarsinnaanera. Immikkullu pissutissaqartillugu, tassunga ilanngullugu meeqqap ineriartornera aamma tarnikkut qanoq ittuunera pissutigalugu meeqqamik inersimarusumik video atorlugu killisiuisoqarsinnaassasasoq.

Video atorlugu meeqqanik killisiuinermi ukiutigut siumut killiliussat qaffanneqarnissaat tusarniaanermi peqataasut ilaannit kaammattuutigineqarpoq.

Taamaalilluni Saaffiup, nuna tamakkerlugu meeqqanut inuusuttunullu kinguaassiutitigut atonerlunneqarsimasunut sullissiviup Meeqqanik video atorlugu apersuisarnermut ukiut killigititaasut 15-inut 18-inulluunniit qaffanneqarnisaat kaammattuutigaa. Meeqqamut aqqaneq marluk sinnerlugit ukiulimmut aamma eqqartuussivimmi persuttaanermut kinguaassiutitigullu atonerlugaanermut tunngatillugu ilisimannittutut killisiugaaneq assorsuaq ilungersunarlungunilu nanertuutaasinnaasoq Saaffiup tassunga atatillugu tikkuarpaa. Skandinaviami nunani allani ukiutigut killigititaasoq qaffasinnerusoq Saaffiup paasissutissiissutigaa.

Aammattaaq Meeqqat Illersuisuata kinguaassiutitigut atonerlugaasimanermut sulianullu allanut assingusunik atugaqarfiusunut tunngatillugu video atorlugu apersuisinnaaneq meeqqanut aqqaneq marluk sinnerlugit ukiulinnut aamma periarfissiissutigineqassasoq kaammattuutigaa. Niviarsiaqqamut nukappiaqqamulluunniit 14-inik ukiulimmut toqqissimananngitsumik avatangiisimi aammalu pasisaasup saavani kinguaassiutitigut kannгутта-

tsuliorfigitissimaneq pillugu oqaluttuassalluni aqqaneq marlunnik ukiulittulli kingunerluutaasinnaatigisoq Meeqqat Illersuisuata tassunga atatillugu tikkuarpaa. Tamatumali peqatigisaanik Meeqqat Illersuisuata innersuussutigaa Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqat pillugit Isumaqatigiissutaanni meeraq tassaatinneqarmat inuk 18-it inorlugit ukiulik. Kiisalu video atorlugu apersuinerni ukiut killigitinneqartut Finlandimi, Sverigemi Islandimilu 15-iusut Norgemilu 16-iusut Meeqqat Illersuisuata paasissutissiissutigaa.

Aamma Kommuneqafik Sermersooq tusarniaanermut akissuteqaatimini ukiut killissarititaasut qaffaaneqarnissasa isumaliutigineqarnissaa kaammattuutigaa.

Kiisalu meeqqanut siunnersiusoqatigiit Rigshospitalimilu Center for Seksuelle Overgrebip allakkatigut december 2013-imeersutigut video atorlugu meeqqanik ilisimannittutut killisiuisarnermi malittarisassat Danmarkimi atuuttut allanngortinneqarnissaannik, taamaallunilu ukiutigut killissarititaasut qaffanneqarnissaannik inatsisinik atortitsinermut ministerimut kaammattuutaat ataatsimiititaliap maluginiarpaa. Niviarsiaqqat kinguaassiutigut atonerlunnerluisoqarsimanermut tunngatillugu, tamarmik ilisimannittutut uppersaataasimasut – uppersaataasusaasut akornanni misissuineq meeqqanut siunnersiusoqatigiinnit Rigshospitalimilu Center for Seksuelle Overgrebimit ingerlanneqarsimasoq allakkanut tunngavigineqarpoq. Allagaq isumaliutissiissummut matumunnga **ilanngussaq 3**-tut ikkunneqarpoq.

Inatsisissatut siunnersuutip nassuiaatitaani piumasarineqartutut video atorlugu killisiorneqarsinnaanermut annerpaamik aqqaneq marlunnik ukioqartussaaner-mik killiliinerup ukiunut 15-inut qaffatsinneqartariaqartoq Inatsisinut Ataatsimiititaliaq isumaqarpoq. Tamatuma kingorna inatsisitigut inassisimaneq immaassaaq, ilaatigut suliani meeqqanik kinguaassiutigut atonerluinermut tunngassuteqartuni video atorlugu eqqartuussinerup avataatigut meeqqamik 15-inik ikinnerusunilluunniit ukioqartumik killisiuineq pisariaqartutut nalilerneqarpat atorneqarsinnaanera piumasaqaataalluni. Taamaattorli immikkut pisoqarsimasoqartillugu, tassunga ilanngullugu meeqqap ineriartornera aamma tarnikkut qanoq ittuunera pissutigalugu meeqqamik inersimanerusumik video atorlugu killisiuisoqarsinnaassaaq. *Inatsisinut Ataatsimiititaliaq tamanna naapertorlugu allannguutissatut siunnersuummik saqqummiussivoq.*

5.2 Inip killisiuffiusup naleqquttuunera politiillu meeqqamik sapinngisamik pitsaanerpaamik qajassuussinerpaamillu killisiuinissaminnik piginnaasassaat immikkut sammiillugit:

Meeqqat Illersuisuata tusarniaanermut akissuteqaatimini Nuummi meeqqat illuat Saaffik meeqqanik sapinngisamik qajassuartumik killisiuinissamut immikkut piginnaasalinnik sulisoqartoq initaqartorlu tikkuaraa ataatsimiititaliap maluginiarpaa, taamatullu sinerissami illoqarfinni arlalinni ilaqutariinnut sullissiviusuni video atorlugu killisiuinermik ingerlatsisoqarsinnaasoq.

Tamanna assigalugu tusarniaanermut akissuteqaatimini Saaffiup erseqqissaatigaa meeqqat sumiiffimmi ataatsimi, tassa Saaffimmi suliamut susassaartut tamarmik katersuuffigisinnaasaanni killisiorneqarsinnaasut (tassani aamma politiit, peqqinnissaqarfik, sullissisut

eqqartuussivillu), taamaalilluni meeqqap nassuiaatini inunnt assigiinngitsunut sumiiffinnilu assigiinngitsuni uteqattaartariaqarnagit.

Ataatsimiititali maluginiarpaa suleqatigiisitap 2002-mi isumaliutissiisummi⁵, video atorlugu meeqqanik killisiuisarnermut danskit malittarisassaannik maanna atuuttunik tunngaviliisumik, saqqummiussisup, kattuffiit assigiinngitsut meeqqat soqutigisaannik aallussisut kaammattuutaat tunngavigalugit, sumiiffinni allani politeeqarfiunngitsuni ininik video atorlugu killisiuisarfinnik pilersitsinissaq qanoq iluaqutaasinnaatigisoq isumaliutigisimagaa. Suleqatigiisitarli tamanna pillugu siunnersuuteqarnissamut tunngavissaqarsorisimangilaq. Taamaattorli inip meeqqamik killisiuinerimi atorneqartup najoruminartuunissaata meeqqanullu tulluarsagaanissaata pingaaruteqarnera suleqatigiisitap erseqqissarsimavaa.

Tamatuma saniatigut – soorlu meeqqanik atonerluisimasunut pillaatissanik naammassinnittarneq pillugu isumaliutissiisummi tamanna aamma ersittoq – inip killisiuinerimi atorneqartup qanoq atortulersugaanera sumilu inissisimanera filmilap nipillu immiussap qanoq pitsaatiginerinut sunniuteqarsinnaasoq.

Siuliani allassimasut tunngavigalugit Inatsisinut Ataatsimiititaliap kaammattuutigissavaa, Kalaallit Nunaanni politeeqarfiit tamarmik iseruminassusilinnik meeqqanillu video atorlugu killisiuinissamut tulluurtumik atortulersugaasunik killisiuisarfeqarnerisa nalilersornissaannut inatsimmik allannguinnissaq atorluaqqullugu, tamatumalu peqatigisaanik sumiiffiit allat – soorlu Saaffik illulluunniit ilaqutariinnut sullissiviusut – killisiuinerinut taamaattunut pitsaanerumik sinaakkusiisinaanersut isumaliutigeqqullugu.

Ajornartorsiut tusarniaanermut akissuteqaatini tiguneqartuni qulaajarneqanngitsoq tassaavoq politiit atorfiliip meeqqamik kinguaassiutitigut atonerlugaasimasimanermik allatulluunniit ilungersunartumik nalaataqarsimasumik killisiuisup meeqqamik sapinngisamik pitsaanerpaamik qajassuussinerpaamillu killisiuinissaminut naammattumik immikkut piginnaasaqarnissaata isumannaarneqarnissaa.

Video atorlugu meeqqanik killisiuisarnermut danskit malittarisassaannut tunngaviliisumik isumaliutissiisummini killisiuinerit politiimit atorfilimmit ingerlanne-qartariaqartut Meeqqanik kinguaassiutitigut atonerluisimasunut pillaatissanik naammassinnittarneq pillugu suleqatigiisitaq isumaqarpoq. Taamaattorli suleqatigiisitaq isumaqarpoq tamanna pisariaqartut nalilerneqarpat assersuutigalugu meeraq pinerlineqarnermi kinguneranik tarnikkut annertuumik artukkerneqarsimatillugu killisiuinerimi politeeq atorfilik meeqqanik sullissinermut ilisimasalimmit ikiorneqarsinnaasoq, kiisalu meeqqanik sullissinermut ilisimasalik taamaattoqarnerani illersuisumut unnerluussisumullu apeqqutissanik qanoq ilusiliinissamut ilitsersuisinnaasoq.

Rigspolitiini pisortap 2000-imi suleqatigiisitamik meeqqanik kinguaassiutitigut atonerluisimanernik paasiniaasartumik pilersitsineranik ataatsimiititaliaq ilisimasaqarpoq. “Kinguaassiutitigut pinerluuteqarnermik suliani meeqqanik killisiuisarneq” pillugu Politiskolimi pikkorissammik allannguisoqassaneramik nalilersuineq suleqatigiisitap suliassaralugu.

⁵ Isumaliutissiisut nr. 1420: Meeqqanik atonerluisimasunut pillaatissanik naammassinnittarneq pillugu isumaliutissiisut. August 2002.

Suleqatigiisitamat suliakkiussap imarisaa kingusinnerusukkut annertusineqarpoq, taamaallilluni suleqatigiisitap aamma aqqissussamik politiit immikkut ilinniartitat meeqqanik killisiuineramik ingerlatsisinnaaneramik periarfissiisumik, immaqalu aamma paasiniaanermi siunnersuisinnaasunik pilersitsinissamat periarfissamik misissuinissaq suliaassarilerlugu.

Suleqatigiisitaq ukioq taanna kaammattuutiminik tunniussivoq, tassunga ilnngullugu:

- ikiuisartoqarnermik aqqissuussamik politiinik atorfilinnik immikkut ilinniarsimasunik nuna tamakkerlugu politeeqarfinni agguataagaasunik inuttalerneqartumik, sulianilu kinguaassiutitigut atornerluinerlutik tunngassuteqartuni video atorlugu meeqqanik killisiuinermik ikiuisartussamik pilersitsisoqassasoq.
- Politiit atorfillit pineqartut immikkut sulianik meeqqanik kinguaassiutitigut atornerluisimasoqarneranut tunngassutilinnik suliaqarnissamat piginnaasaqalersitsisumik ilinniartinneqassapput. Ilinniartitsineq ingammik video atorlugu meeqqanik killisiuinerlutik sammitinneqassaaq.
- Politiit atorfillit pineqartut ataavartumik pikkorissartinneqarnissaat isumannaarneqassaaq.

Suleqatigiisitap kaammattuutaasa malitsigisaanik januar 2002 aallarnerfigalugu ikiuisartoqarnermik aqqissuussamik Danmarkimi pilersitsisoqarpoq, suleqatigiisitap siunnersuutai tunngavigalugit. Tamatuma saniatigut politiskolimi 2001-ip naanerani kinguaassiutitigut atornerluisoqarsimanerani meeqqanik video atorlugu killisiuinerlutik immikkut pikkorissartitsinerlutik nutaamik aallartitsisoqarpoq.

Politiinik atorfilinnik kinguaassiutitigut atornerluisoqarsimanerani meeqqanik video atorlugu killisiuinerlutik ikiuunnissamat immikkut ilinniarsimasunik (ataavartumillu pikkorissartinneqartunik) inuttaqartumik, ikiuisartoqarnermik aqqissuussamik Kalaallit Nunaanni aamma pilersitsisoqarsimaneramik Inatsisinut Ataatsimiititaliaq ilisimaneqanngilaq.

Siuliani tunngavilersutit aallaavigalugit inatsisinik allannguneq iluatsillugu nalilersisoqassasoq qanoq annertutigisumik Kalaallit Nunaanni politiit atorfillit video atorlugu killisiuinerlutik ingerlatsisartut suleqatiminnit tamatumunnga immikkut ilinniarsimasunit naammattumik ikiorneqarnissaminut, isumannaarissunneqarnerlutik, kiisalu – taamaattoqanngippat – politiit atorfillit Kalaallit Nunaanni video atorlugu meeqqanik killisiuinerlutik ingerlatsisartut namminneerlutik, video atorlugu killisiuinerlutik isumannaatsumik ingerlanneqarnissanut naammattumik isumannaarisumik, video atorlugu killisiuinerlutik ilinniarsimasuunissaat misilittagaqartuunissaallu isumannaarneqassasoq *Inatsisinut Ataatsimiititaliap kaammattuutigaa.*

5.3 Pasisap eqqartuussissuserisuni ilagalugu meeqqap killisiorneqarneranut inimit allamit isiginnaarutikkut malinnaasinnaanissaminut mattunneqarnera killi-sieqqinnissamullu periarfissaq immikkut sammillugit:

Inatsisissatut siunnersuutip isikkoqarneratut pasisaq video atorlugu meeqqamik killisiuinnermut immiussisarfimmit malinnaanissamut periarfissaqartitaassanngilaq. Taamaattorli pasisap illersuisussaanik video atorlugu killisiuinnginneq pitinnagu toqqaasoqassaaq. Illersuisoq taanna immiussivimmi najuulluni video atorlugu killisiuinnermik malinnaanissaminut pisussaaffeqarpoq. Tamatuma saniatigut killisiuinnerup videomut immiunneqarneranik isiginnaarnissaanut pasisaq periarfissinneqassaaq meeqqallu killisioqqinneqarnissaanik qinnuteqarsinnaalluni.

Suliap ingerlanerani siusissukkut video atorlugu meeqqamik killisiuineq nalinginnaasumik ingerlanneqartartoq peqatigiiffiup eqqartuussissuserisut kalaallit killisiueqqissinnaanermut periarfissaq pillugu oqaaatigaa, aammalu nalinginnaasumik video atorlugu killisiuinnerup misissuataarnissaanut pasisaq periarfissinneqaraangat killisiueqqittoqarnissamillu piumasaqarnissaminut periarfissinneqaraangat annertunerusumik misissueqqittoqarsimasa-nnginnera nalinginnaasoq oqaatigalugu. Tamatuma kingorna paasiniaanerup nanginnerani pissutsinik, pasisamit ilisimasaqarfigineqanngitsunik ilisimasaqarfigisariaqanngisaanilluunniit saqqummertoqarsinnaavoq, taamaattumillu tamakku pillugit killisiueqqittoqarnissaanik piumasaqarnissamut pineqartoq periarfissaqarsimanani. Taamaattumik peqatigiiffik eqqartuussissuserisut kalaallit isumaqarpoq kingusinnerusukkut killisiueqqinnissamik piumasaqarnissaminut pasisaq periarfissinneqartariaqartoq, paasiniaanerup tamanna pisariaqartilerpagu. Tamatuma peqatigisaanik pasisap video atorlugu killisiuinnermik misissuataarinerata qanoq kingusitsigisukkut pisinnaasimanera apeqqutaatinnagu, illersuisup suliaq pillugu pasisamik oqaloqatigiinnissuteqarnissaminut periarfissaqarneraniit piffissap naammaginnartumik sivisussusillip iluani pisinnaappat, meeqqamik killisiueqqinnissamik piumasaqarnissamut periarfissiisoqartariaqarpoq.

Inatsisinik atortitsinermut ministeria tamatumunnga ima oqaaseqarpoq, inatsimmut nassuiaatini allassimasoq pasisamit video atorlugu killisiuinnerit sapinngisamik immiunneqareernerisa kingorna piaarnerpaamik takuneqarsinnaanissaat anguniarneqartariaqartoq - ajornanngippat ullormi tassani aammalu ajornanngippat killisiuisoqareernerata kingorna sapaatip akunnerata ataatsip marlulluunniit iluini. Tamatuma kingornatigut pasisap illersuisuataluunniit meeqqap killisioqqinneqarnissaa piumasarissappassuk, tamanna pillugu qinnuteqaat saqqummiunneqassaaq misissuataarereernerup kingorna sapinngisamik piaarnerpaamik. Killisiueqqittoqarnissaanik piumasaqaat aallaavittut saqqummiunneqarsimassaaq, meeqqamik siullermik killisiuineq pasisamit misissuataarneqareernerata kingorna sapaatip akunnerisa marluk qaangiutinnginnerini. Killisiueqqinnissamik qinnuteqaat kingusinnerusukkut saqqummiunneqarpat, killisiueqqittoqassaneranik nalilersuinnermi pingaartinneqassaaq, meeqqamik asattuussinissap tamanna pisariaqarsorinarsitippagu - pingaartumik siullermik killisiuinnermit piffissaq ingerlasimasoq apeqqutaatillugu - meeqqamik killisiueqqittoqannginnissaa pingaartinneqassaaq. Aammattaaq tamatuma saniatigut killisiueqqittoqarnissamut qinnuteqaatip sooq taamak kingusitsigisukkut tunniunneqarnera, tassunga ilanngullugu aamma pissutssit pasisamut namminermut attuumassutillit pequtaanersut naliliinnermut ilanngunneqassaaq. Ilanngullugu naliliinnermut ilaatinneqassaaq, meeqqamik killisiuisoqareernerata kingorna paasissutissanik nutaanik saqqummersoqarsimansoq.

Pasisap eqqartuussissuserisuni ilagalugu inimit allamit isiginnaarutikkut meeqqap killisiorneqarneranik malinnaatinneqarnissaminut mattunneqarneranut tunngatillugu, Inatsisunut Ataatsimiititaliap maluginiarpa, suleqatigiisitap politiinit, unnerluussisusaatitaasunillu kiisalu nakorsanit meeqqat nappaataannik immikkut ilisimasalinnit aallartitanik peqataaffigineqartup video atorlugu meeqqanik killisiuisarneq pillugu nalunaarusiaa 1995-mi majimi saqqummiunneqartoq. Suliani meeqqanik atorneqarnermut tunngassuteqartuni video atorlugu meeqqap killisiorneqarneranik pasisap inimi affarliusumi malinnaatinneqarnissani piumasarisinnaanngikkaa , taamaattorli pineqartup soqutigisai illersuisuanit isumagineqartariaqartut nalunaarusiami tunngavilersuutigineqarpoq.

Tamanna aallaavigalugu meeqqamillu mianersuussinissaq eqqarsaatigalugu Danmarkimi marts 2000 tikillugu, meeqqamik kinguaassiutitigut atorneqluisimasutut pasisap politiit meeqqamik video atorlugu killisiuinerannik malinnaatinneqarnissaminut mattunneqarnera periuserineqarpoq.

Højesteretimili ulloq 16. marts 2000 marlunnik aalajangiisoqarpoq⁶, tassani pasisap politiit killisiuinerat inimit immiussiviusumit malinnaaffigisinnaagaa Højesteretimit aalajangerneqarmat.

Højestereti ilaatigut ima oqaaseqarpoq:

”Kinguaassiutitigut pinerluuteqartoqarsimaneranik suliani politiit video atorlugu meeqqanik killisiuinerannik periutsip malinneqartup, ilaatigut sapinngisamik piaarnerpaamik uppersaatinik isumannaarinissaq siunertaraa, ilaatigullu meeqqat eqqartuussivimmi killisiorneqarnissaminut asattuunneqarnissaat. Videomut immiussa eqqartuussissummik isumaqatigiinniuteqarnermi pisumi uppersaatatut atorneqassappat taamaalillunilu meeqqap eqqartuussivimmi killisiorneqarneranut taarsiulluni, malittarisassat eqqartuussineq sioqqullugu killisiuineranut atuuttut assigalugit malittarisassaqluni, inatsisitigut isumannaatsuunissamat qularnarinissaq sapinngisag naapertorlugu video atorlugu killisiuinerit ingerlanneqassapput. Pasisap inimit allamit (immiussisarfimmit) najuussinnaanerata, tassanngaaniillu isiginnaarutikkut killisiuineranut malinnaasinnaanerata inatsisitigut isumannaatsuunissaq qularnannaassavaa, taamaalilluni illersuisoq – killisiuisoq aqutigalugu – attuumassutilinnik ilassutitut apeqquteqarsinnaassammatt. Tamatumalu peqatigisaanik – killisiueqqinnissap pisariaqarsinnaanerannik millisitsinikkut - meeqqap soqutigisai isumannaarlugit.”

Tamatuma kingorna pasineqartup killisiuinermi malinnaanissamat, aamma immiussisarfimmit, periarfissaqassannginnerannik taamaattorli kingornatigut killisiuineq pillugu videomik immiussamik isiginnaarsinnaanissaanik aamma meeqqap killisioqqinneqarnissaanik qinnuteqarsinnaanerannik erseqqissumik aalajangersaasumik danskit eqqartuussisarnermut inatsisaa-
nni aalajangersakkamik nutaamik ilanngussisoqarpoq.

Tamatuma kingorna Danmarkimi inatsisitigut inissisimaneq imaappoq, pasisap immiussisarfimmit killisiuinerannik malinnaanissamat periarfissaqartinneqarnani.

⁶ Suliaq nr. 9/2000 (saqqummersartumi Ugeskrift for Retsvæsen 2000-imi, naqinneqartumi qupp. 1326) kiisalu suliaq nr. 589/1999.

Naak Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermut inatsimmi taamaattumik malittarisassa-qanngikkaluartoq, danskit eqqartuussisarnermut inatsisaanni tamatumunnga malittarisassa at malillugu Kalaallit Nunaanni periuseqartoqartoq inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatini paasissutissiissutigineqarpoq. Taamaalilluni pasisamit malinnaaffigineqanngitsumik video atorlugu killisiuinerit ingerlanneqartarnerat periusiuvoq. Pasisap killisiuinerup videomut immiunneqarnerata kingusinnerusukkut isiginnaarnissaanut meeqqallu killisioqqinneqar-nissaanut qinnuteqarnissaminut periarfissaqarpoq.

Nassuiaatigineqartutut maannamut periusarigineqartoq Højesteretimi aalajangiinernut qulaani taaneqartunut naapertuussorinangitsoq Inatsisinut Ataatsimiititaliap taasunga atatillugu oqaatigissavaa, tassami malittarisassanik pasisap video atorlugu meeqqamik killisiuinerumt inimit allamit isiginnaarutikkut malittarinninnissaanik erseqqilliunnartumik mattussisunik Kalaallit Nunaannut atuuttunik aalajangersagaqanngimmat. Tamannalu tunngavigalugu periutsip oqaatigineqartup ataatsimiititaliaq tupigusuutiginninnissaanut tunngavissippaa.

Inatsisissatulli siunnersuut ilusimisut iluseqarluni akuersissutigineqarpat, pasisaq video atorlugu meeqqap killisiugaaneranut immiussisarfimmit malittarinninnissaminut maannamut periusigineqartoq assigalugu mattunneqassaaq; maannali inatssitigut tunngavissalimmik.

Iluarsiissummik siunnersuutigineqartumik toqqaanerminut meeqqap asattuunneqarnissaa akunnattuunganngitsumillu annikitsukkaallu ilanngullugit nassuiaateqanissaa Inatsisunik atortitsinerumt ministeriaqarfimmit pingaartinneqarsimasoq inatsimmut nassuiaatini allassimavoq. Pasisap killisiuinerumt immiussisarfimmit malinnaaneramik meeraq paasiti-nneqarpat, tamanna meeqqap nassuiaataanut sunniuteqasinnaammat(tamanna inatssinik atortitsinerumt ministeriaqarfiup paasinninnera naapertorlugu meeraq ukiortunerulaajuppat aallaavittut pisariaqarmat).

Video atorlugu killisiuineq inatsisissatut siunnersuut malillugu eqqartuussinermi uppersaataatut atorsinnaassaaq. Taamaammat aamma pasisap inatsisitigut isumannaatsu-nissaa imminullu illersornissaminut periarfissaa mianersuutassaasut pingaarutillit Inatsisunik atortitsinerumt ministeriaqarfiup erseqqisaatigaa. Mianersuutassaq taanna illersuisup killisiuinerumt malinnaasussaatitaanerani, pasisap killisiuinerup naammassinerata kinguni-nnguatigut immiussamik isiginnaarnissaminut pisinnaatitaaffianit kiisalu meeqqap killisiorneqaaqqinnissaanik qinnuteqarsinnaatitaanerani siunnersuummit naammattumik isumagineqartoq inatsisunik atortitsinerumt ministeriaqarfik isumaqarpoq.

Ataatsimiititaliap maluginiarpaa meeqqanik atonerluisimasunut pillaatissanik naammassi-nnitarneq pillugu suleqatigiisitap Isumaliutissiissummi, video atorlugu meeqqanik killisiui-sarnermut danskit malittarisassaannut atuuttumut tunngaviliisumi, pasisap inimi allami isigi-nnaarutikkut killisiuinerumt malinnaanissaanut periarfissiinissamut apeqqut avissaartuu-ffigisimagaa.

Suleqatigiisitami ikinnerussuteqartut ilaatigut professor dr. jur. Eva Smithimik inuttaqartup, taamaalillutik pasisap inatsisitigut isumannaatsuunissaa meeqqallu asattunneqarnissaa eqqarsaatigalugit pasisaq meeqqamik killisiuinerumt immiussisarfimmit malinnaanissaminut

periarfissinneqartariaqartoq, taamaattorli tamanna illumi meeqqap killisiorneqarfiani pissanngitsoq siunnersuutigaa. Aaqqisuussaq taamaattoq killisiueqqinnissamik pisariaqartitsisinnanarup annikillineranik ikinnerussuteqartut isumaat malillugu nassataqassaaq tamatumalu malittuanik aamma meeqqap artukkerneqaratarsinnaanera annikillilluni, soorluttaaq meeqqap nassuiaataata sunnerneqarsinnaanera annikillissasoq.

Pasisap killisiuineq illumit allamit illumiluunniit inimit allamit TV-kkut malinnaaffigaa meeraq paasitinneqarpat, tamatuma nangaassuteqarani pisumilu annikitsukkuutaanik meeqqap ilisimannittutut nassuiaateqarnissaraluanut sunnerneqaratarsinnaanera Inatsisinut Ataatsimiititaliap miserratinggilaa. Tamatumali kingorna meeqqap ilisimannittutut uppersaaneratya videomut immiunneqarneranik isiginnaarnissaanut pasisap periarfissaqarneranik meeraq paasitinneqarpat tamatuma taamaattoqarsinnaanerata annikillissutigissaneraa apeqqutaavoq.

Tamatuma kingorna meeqqap ilisimannittutut uppersaaneranik pasisap takunninnissaamut periarfissinneqarneranik aaqqisuussap, meeqqap killisiueqqinnissamut aggersarneqarnissaa politiimillu atorfilimmit killisiuineramik ingerlatsisumit apeqqutinik illersuisup apeqqutiginnaasaanik saqqummiussivigineqarsinnaanera pisariaqartilersinnaavaa. Meeraq taamak pisariaqanngitsumik artukkorsorneqassanersoq apeqqutigineqarsinnaavoq. Pasisap illumit allamit inimilluunniit allamit TV-kkut killisiuineramik malinnaasinnaaneranik aaqqissuussinikkut, illersuisoq killisiuinerup uninngatsiarnerata kingorna apeqquteqarsinnaassaaq. Taamaalilluni killisiueqqinnissaq aallaavittut pisariaqassanngilaq.

Tamanna Højesteretimilu aalajangiinerit aammalu meeqqanik atorerluisimasunut pillaatissanik naammassinnittarneq pillugu suleqatigiisitap isumaliutissiisutaani ikinnerussuteqartut oqaaseqaataanni tunngavilersuutaasut eqqarsaatigalugit TV-kkut killisiuineranut malinnaanissamut pasisap periarfissinneqarnissaa isumaliutigineqassasoq *Inatsisinut Ataatsimiititaliap kaammattuutigaa*, tamanna ajornanngippat illumit allamit, tamannali ajornarpat; illumi inimi allamit, kisianni killisiuinerup nalaani meeqqap pasisamik naapitsinissaa pinaveersimatillugu.

Inatsisinut Ataatsimiititaliap inassutigaa

Ataatsimiititaliap isumaqatigiittup allannguutissatut siunnersuut imaattoq saqqummiuppaa:

Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermut inatsisip aamma eqqartuussisarnermut inatsisip allanngortinneqarnerannik inatsisissatut siunnersuut (Tarnimikkut napparsimasut pineqaatissinneqarnikkut uninngasut aamma meeqqanik il.il. video aqutigalugu apersuisarneq pillugit Kalaallit Nunaanni tarnikkut nappaatinut inatsimmik atuisarneq) Inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatini piumasaqaataasutut video atorlugu killisiorneqarsinnaanermut annerpaamik aqqaneq marlunnik ukioqartussaananermik killiliineq ukiunut 15-inut qaffattanneqartariaqartoq Kalaallit Nunaanni Namminer-sorlutik Oqartussanit isumaqatigineqarpoq, taamaattorli Inatsisip-nut Ataatsimiititaliap siunnersuummut isumaliutissiissummini kaammattuutai allat ataatsimiititaliamit saqqummiunneqartut tamatuma saniatigut isumaliutigeqqullugit inatsisinik atortitsi-

nermut ministeriaqarfik Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussanit qinnuigineqarluni.

Inatsisinut Ataatsimiititaliap kaammattuutai pillugit inatsisinik atortitsinermut ministeriaqarfiup isumaliutigisaanut paasissutissanik pissarsiniartaqqullugit aammalu taakku pillugit Inatsisinut Ataatsimiititaliamut paasissutissiisaqqullugit Naalakkersuisut Inatsisinut Ataatsimiititaliamit qinnuigineqassapput.

Taamak oqaaseqarluni Inatsisinut Ataatsimiititaliap isumaqatigiittup siunnersuut aappassaanigassanngortippaa

Anders Olsen,
Siulittaasoq
Siumut

Kristian Jeremiassen
Siumut

Sara Olsvig
Inuit Ataqtigiit

Doris Jakobsen
Siumut

Ane Hansen
Inuit Ataqtigiit